

Quickscan natuurtoets Kanaaldijk 46-47 in Wapenveld

rapportnummer 1257

Quickscan natuurtoets Kanaaldijk 46-47 in Wapenveld

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : september 2012

Rapportnummer : 1257
Projectnummer : 1944

Opdrachtgever : Tak Architecten
Contactpersoon : Dhr. H. van Beek

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / ing. T. Velthorst

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	13
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	13
4.2	Wettelijke consequenties	15
5	Conclusie	16
Bijlage 1 Impressie plangebied		17
Bijlage 2 Wettelijk kader		18

1 Inleiding en doel

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een initiatiefnemer oplegt. Het flora- en faunaonderzoek wordt uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingswijziging van bedrijfsbestemming naar een woonbestemming voor twee woningen met de combinatie aan-huis-gebonden-bedrijven. De heer Van Beek van Tak Architecten is betrokken bij de ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie en heeft aan Stichting Staring Advies gevraagd voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Kanaaldijk 46-47
Plaats: Wapenveld
Gemeente: Heerde
Provincie: Gelderland

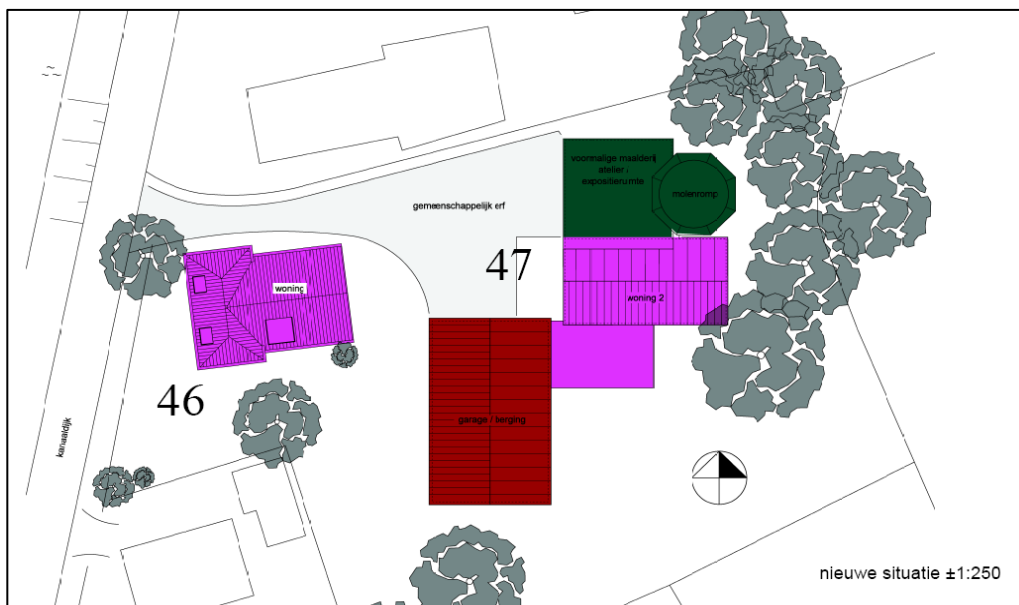
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Wapenveld, aan de zuidzijde van de woonkern. Het perceel grenst aan de westzijde aan de Kanaaldijk. Aan de noordzijde grenst het perceel aan het erf van de Kanaaldijk 48 en aan de zuidzijde aan het erf van de Kanaaldijk 44. Aan de oostzijde grenst het perceel aan een klein bosje. Ten westen van het plangebied stroomt het Apeldoornsch Kanaal. Het plangebied ligt globaal tussen het natuurgebied de Veluwe en de uiterwaarden van de IJssel in (zie figuur 2 en 3).

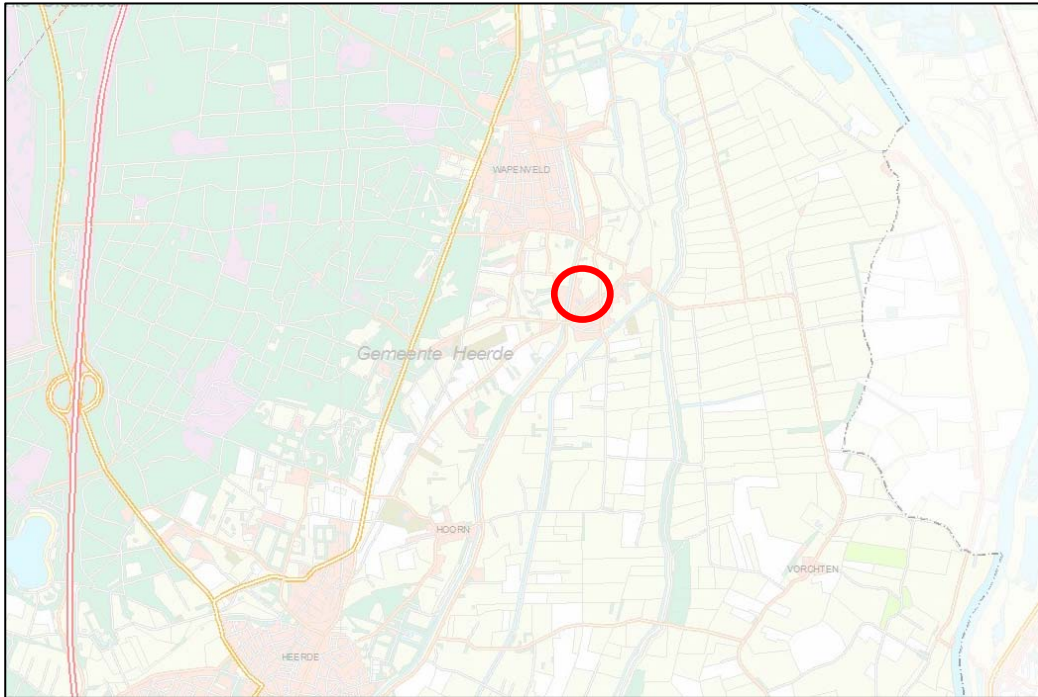
Het plangebied bestaat uit een erf met daarin een oude molen/maalterij met een bijgebouw, een garage/berging en een woning. Het bijgebouw naast de molen was ooit in gebruik als winkel en opslagruimte voor meel. Verder zijn hier verschillende tuinbeplantingen te vinden in de vorm van heesters, een beukenhaag en enkele struiken. Op het erf staan verder geen houtige beplantingen. Het grootste gedeelte van het plangebied is verhard (zie bijlage 1).

Geplande werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om via een bestemmingswijziging, van bedrijfsbestemming naar een woonbestemming voor twee woningen met de combinatie aan-huis-gebonden-bedrijven (bedrijven, lichte categorie 1), het bijgebouw naast de molen een nieuwe functie te geven. Het gebouw was ooit in gebruik als een winkeltje en opslagruimte voor meel. De voormalige maalterij met atelier/expositieruimte, de garage/berging, het omliggend groen en de bestaande woning (Kanaaldijk 46) blijven in de huidige staat behouden (zie figuur 1).

Figuur 1. Toekomstige situatie in het plangebied, met 2^e woning naast de voormalige molen/maalterij.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 3. Luchtfoto en erfgrens (rood).

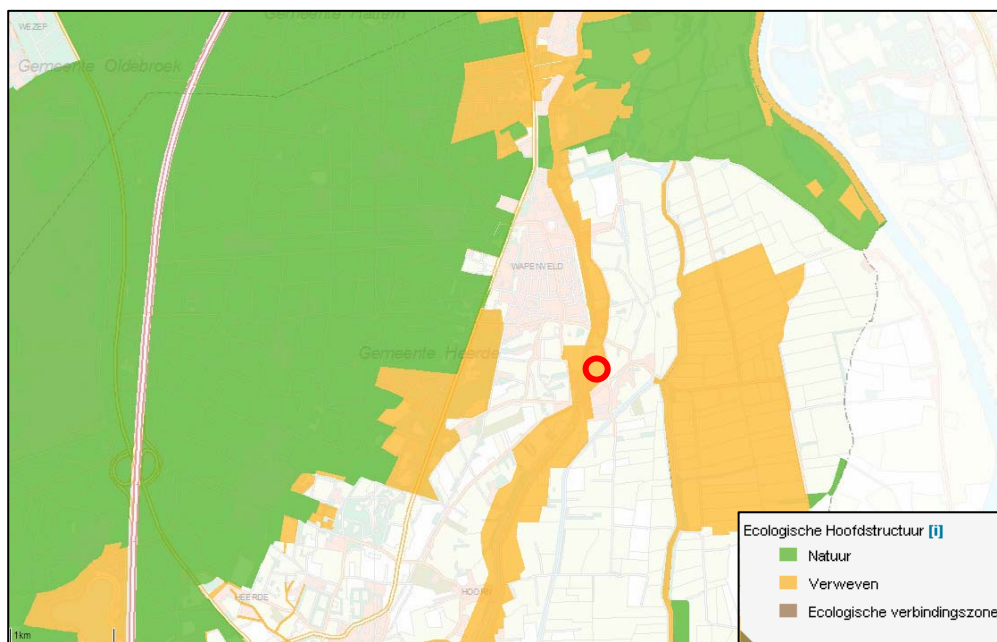
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat een bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt in een EHS-verwevingsgebied (zie figuur 4). Ten westen van het plangebied ligt het EHS-natuurgebied 'Veluwe' op circa 1,2 km afstand. Ten noordoosten van het plangebied ligt het EHS-natuurgebied 'uiterwaarden IJssel' op circa 2,3 km afstand.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS-natuurgebieden.

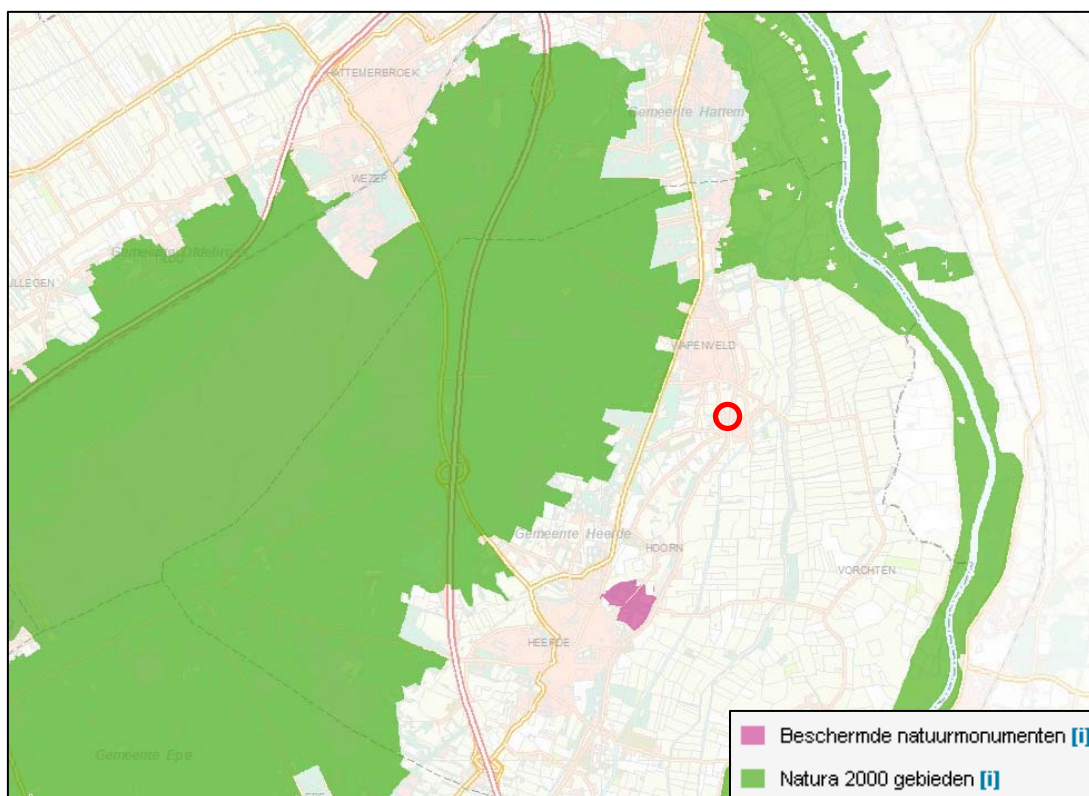
Effectbeoordeling EHS

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Er vindt uitsluitend functieverandering op een bestaand erf plaats. Er is geen sprake van uitbreiding van bebouwing of een verstoring in de vorm een toename van geluid, licht, recreatiedruk, depositie van stikstof of aantasting van ecologische verbindingzones door bijvoorbeeld versnippering, verdroging of verdroging . Nadelige effecten

voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden. De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt tussen 2 Natura-2000 gebieden in: 'Veluwe' en 'Uiterwaarden IJssel'. De Veluwe ligt op circa 1,2 km afstand van het plangebied. Uiterwaarden IJssel ligt op ruim 2,3 km afstand van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied ligt op ruim 2 km afstand het beschermd natuurmonument 'Buitenplaats Vosbergen' (zie figuur 5).

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000 gebieden 'Veluwe', 'uiterwaarden IJssel' en beschermd natuurmonument 'Buitenplaats Vosbergen'.

Effectbeoordeling Natura 2000

Er vindt functieverandering van een bestaand gebouw plaats, binnen de bebouwde kom van Wapenveld. Door de ruime afstand tot de Natura 2000 gebieden 'Veluwe' en 'Uiterwaarden IJssel' en het beschermd natuurmonument 'Buitenplaats Vosbergen' zijn nadelige effecten van de geplande ontwikkelingen op dit beschermd gebied niet te verwachten. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen niet worden aangetast. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Voor het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie zijn relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna geraadpleegd. De volgende atlassen zijn geraadpleegd:

- a. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora
- b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging VZZ
- d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
- e. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
- f. De dagvlinders van Nederland
- g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Velthorst	1	13-09-2012	14.00 uur	Half bewolkt, droog, 18 °C, wind 2-3 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora geeft, voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (201-492), de aanwezigheid van 1 licht beschermde plantensoort weer: grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON Vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Het betreft vooral algemene soorten van bos en struweel (tuinvogels), algemene watervogels als meerkoet, waterhoen en wilde eend en enkele weidevogels: Kievit en schollekster. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor het kilometerhok (201-492) waarbinnen het plangebied ligt melding van de volgende beschermde zoogdiersoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol en ree.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl) en de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 maken in de directe omgeving van het plangebied melding van enkele beschermde amfibieënsoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bastaardkikker en bruine kikker.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): poelkikker.

Waarnemingen van streng beschermde soorten amfibieën, reptielen en vissen zijn niet bekend geworden. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied bestaat grotendeels uit verhard oppervlak en bebouwing. Met uitzondering van verschillende tuinbeplantingen ontbreekt vegetatie in het plangebied. Op het gebouw groeien geen beschermde muurplanten.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Beschermde soorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. De in het literatuuronderzoek vermelde licht beschermde soort grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1) zal elders in het kilometerhok zijn aangetroffen.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen vogels aangetroffen. In en rond het gebouw zijn geen (nesten van) vogels aangetroffen. Er zijn ook geen schijfsporen, veren, prooiresten of braakballen aangetroffen die duiden op gebruik door uilen, huismussen of zwaluwen. Het gebouw is potentieel geschikt als broedlocatie voor algemene soorten als merel, holenduif, houtduif of Turkse tortel. In het bosje ten oosten van het plangebied broeden mogelijk algemene vogelsoorten als houtduif, merel, zanglijster of ekster. Soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden hier niet verwacht, door het ontbreken van geschikte nestgelegenheden.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn, met uitzondering van enkele uitwerpselen van de niet beschermde huismus, geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. De zoogdieratlas meldt het voorkomen van de licht beschermde bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol en ree (Flora- en faunawet, tabel 1). Het plangebied is door het ontbreken van vegetatie ongeschikt als leefgebied voor bovenstaande en overige zoogdiersoorten. Sporadisch kan een soort als egel of konijn het terrein doorkruisen. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren. Het gebouw is ongeschikt als verblijfplaats voor de steenmarter. Er zijn bovendien geen uitwerpselen, geursporen, prooiresten of andere sporen van steenmarters aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. Het gebouw is ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het gebouw heeft geen spouwmuren en geen dubbel dakbeschot. Er zijn ook geen andere potentieel geschikte holten die als verblijfplaatsen voor vleermuizen kunnen dienen. Er zijn geen uitwerpselen van vleermuizen gevonden. Er zijn geen bomen met geschikte holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten ook uitgesloten is.

Het plangebied zelf is door de openheid en het grotendeels ontbreken aan opgaande vegetatie ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het terrein is geen onderdeel van een essentieel foerageergebied of een vliegroute. Het bosje ten oosten van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis zijn in de ruime omgeving van het plangebied aangetroffen (zie 3.2.1.). Het Apeldoornsch Kanaal, ten westen van het plangebied, is potentieel geschikt als foerageergebied voor soorten als watervleermuis en rosse vleermuis. Vermoedelijk is deze watergang ongeschikt

als foerageergebied voor de meervleermuis. Deze soort is vermoedelijk bij de IJssel, ten oosten van het plangebied, aangetroffen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Het literatuuronderzoek vermeldt het voorkomen van de licht beschermde bastaardkikker en bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1) en de streng beschermde poelkikker (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied. Sporadisch kunnen algemene soorten als bruine kikker of gewone pad het plangebied doorkruisen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Ook geschikt landhabitat voor amfibieën ontbreekt in en rondom het plangebied. Het nabijgelegen Apeldoornsch Kanaal is geschikt leefgebied voor enkele algemene, licht beschermde soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De, in de *Atlas reptielen en amfibieën van Gelderland 1985 - 2005*, vermelde poelkikker is vermoedelijk elders in het atlasblok aangetroffen.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en zijn ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep. Ook in de omgeving van het plangebied zijn geen populaties van reptielen bekend. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt. In het nabijgelegen Apeldoornsch Kanaal kunnen enkele streng beschermde vissoorten verwacht worden, zoals bittervoorn, meerval, kleine modderkruiper en rivierdonderpad.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het bronnenonderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep. Ook in de omgeving van het plangebied zijn geen populaties van beschermde dagvlindersoorten bekend.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora geeft, voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (201-492), de aanwezigheid van 1 licht beschermde plantensoort weer: grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1). Deze, en andere beschermde plantensoorten, worden niet verwacht in het plangebied, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle te verwachten vogelsoorten zijn tijdens het broedseizoen beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Om verstoring van broedvogels in het bosje ten noordoosten van het plangebied te voorkomen, is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringseffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Sporadisch kan het open perceel doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als egel of konijn (Flora- en faunawet, tabel 1). Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Verblijfplaatsen van streng beschermde soorten komen niet voor in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is verder niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja →

2. Biedt het gebouw(en) mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Zijn er bomen?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikte gebouwen of bomen met (geschikte) holten binnen het plangebied. Het plangebied is ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het bosje ten oosten van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit bosje valt buiten het plangebied.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Kanaaldijk 46/47 in Wapenveld trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

